

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1989-1990

21 JUNI 1990

VOORSTEL VAN DECREET

— van de heren P. Chevalier en E. Van Rompuy c.s. —

houdende het statuut van de Belgische Radio en Televisie,
Omroep van de Vlaamse Gemeenschap

ADVIES

van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen

Brussel, 20 juni 1990

Mijnheer de Voorzitter,

Bij uw brief van 31 mei 1990 heeft U de Raad om advies gevraagd over

— het voorstel van decreet van de heren P. Chevalier en E. Van Rompuy c.s. houdende het statuut van de Belgische Radio en Televisie, Omroep van de Vlaamse Gemeenschap (stuk 349 (1989-1990) - nr. 1) ;

— het voorstel van decreet van de heer A. Denys, mevrouw A.-M. Neyts-Uyttebroeck, de heren D. Van Mechelen en G. Verhofstadt houdende oprichting en regeling van het statuut van een Vlaamse openbare radio-omroepmaatschappij en een Vlaamse openbare televisie-omroepmaatschappij (stuk 316 (1989-1990) - nr. 1).

Wij hebben de eer, mijnheer de Voorzitter, U hierbij het advies van de Raad inzake bovenvermelde aangelegenheid over te maken.

Met bijzondere hoogachting,

E. BRUYNINCKX,

Secretaris-Generaal

R. DE FEYTER,

Voorzitter

De heer Voorzitter van de Vlaamse Raad

Zie :

349(1989-1990)

— Nr. 1 : Voorstel van decreet

— Nr. 2 : Advies van de Raad van State

— Nr. 3 : Advies van de Vlaamse Mediaraad

ADVIES VAN DE SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD VAN VLAANDEREN

Betreft : Voorstellen van decreet houdende het statuut van de openbare omroep

Op 31 mei heeft de Voorzitter van de Vlaamse Raad de Raad om advies gevraagd over :

— het voorstel van decreet van de heer A. Denys, mevrouw A.-M. Neyts-Uyttebroeck, de heren D. Van Mechelen en G. Verhofstadt houdende oprichting en regeling van het statuut van een Vlaamse openbare radio-omroepmaatschappij en een Vlaamse openbare televisie-omroepmaatschappij (Vlaamse Raad, zitting 1989-1990, stuk 316, nr. 1, 16 maart 1990) ;

— het voorstel van decreet van de heren P. Chevalier en E. Van Rompuy houdende het statuut van de Belgische Radio en Televisie, Omroep van de Vlaamse Gemeenschap (Vlaamse Raad, zitting 1989-1990, stuk 349, nr. 1, 29 mei 1990).

De Raad heeft zijn advies gestructureerd rond de grote rubrieken die in beide voorstellen van decreet voorkomen.

Onderstaand advies is niet geformuleerd onder de vorm van tekstuele bemerkingen, dan wel in positieve zin gesteld, de visie van de Raad weergevend.

I. OPRICHTING EN OPDRACHT

De Raad onderkent dat de openbare omroep een opdracht heeft die zich situeert op volgende domeinen :

- het informatieve ;
- het educatieve ;
- het culturele ;
- de ontspanning.

Mede gezien de eigenheid van de specifieke domeinen waarop hij actief is, is het aangewezen de openbare omroep als een openbare instelling te structureren, evenwel met een statuut dat toelaat dat zijn opdrachten optimaal kunnen worden vervuld. Dit betekent dat de huidige klassering van de BRT als een instelling van categorie B volgens de wet van 16 maart 1954 dient opgeheven. De aard van de taakstelling van de openbare omroep brengt met zich dat een aan de bovengenoemde respectieve domeinen aangepaste evaluatiesystemen worden voorzien.

Zowel pragmatisch als vanuit efficiëntie-overwegingen meent de Raad dat de openbare radio- en televisie-omroep binnen één juridische entiteit dient te worden ondergebracht. In het kader van een doeltreffend omroepbeeld dienen evenwel interacties tussen beide omroepvormen — radio en televisie — met betrekking tot de hiervoor vermelde domeinen te worden bevorderd.

De Raad meent dat de openbare omroep, binnen de algemeen geformuleerde en decretaal vastgelegde opdracht, over een aangepaste autonomie dient te beschikken om deze te verwezenlijken. In elk geval dient de autonomie waarover de openbare omroep momenteel beschikt te worden uitgebreid. Gekoppeld aan de ruimere autonomie moet een werkbare plannings- en verantwoordingsstructuur worden uitgebouwd.

De Raad meent dat een jaarlijks bij te stellen meerjarenplan, waarin programmabeleid en instrumenten worden gespecificeerd, een werkbare modaliteit kan vormen. Essentieel hierbij is dat de Vlaamse Raad zich mede op basis van een jaarlijks evaluatierapport, op te stellen door de openbare omroep, uitspreekt over de werking van de instelling. Specifiek dient het rapport gegevens te bevatten waaruit een inhoudelijke evaluatie mogelijk wordt van de eigen produkties.

De Raad dringt erop aan dat ter uitvoering van de EG-richtlijn 89/552/EG van 3 oktober 1989 specifiek met betrekking tot het aandeel van de produkties naar oorsprong, een voor alle televisie-omroeporganisaties geldende regelgeving wordt uitgewerkt.

IL ORGANISATIE

De Raad meent dat, zoals tot nu toe geregeld, de openbare omroep dient te worden geleid door een Raad van Bestuur samengesteld uit leden benoemd door de Vlaamse Raad. De Raad van Bestuur dient een weerspiegeling te vormen van de maatschappelijke verhoudingen binnen de Vlaamse Gemeenschap. Anderzijds moeten situaties waarin vermenging van rechter en partij voorkomt, onmogelijk worden gemaakt. De Raad van Bestuur dient over een zodanige autonomie te beschikken dat hij alle maatregelen kan nemen opdat de openbare omroep optimaal zou functioneren. Dit impliceert dat hij ook bevoegd dient te zijn voor de vormgeving van alle hem ondergeschikte structuren.

Inzake de benoemingen van de leidende ambtenaren dient overeenstemming nagestreefd tussen de Raad van Bestuur en de Vlaamse Executieve. De huidige situatie laat de mogelijkheid open tot het benoemen van leidende ambtenaren tegen de zienswijze van de Raad van Beheer in. De Raad beschouwt dit als aberrant. De Raad stelt voor dat de Raad van Bestuur de leidende ambtenaren ter benoeming voordraagt aan de Vlaamse Executieve.

III. FINANCIERING

Wat het financieringsaspect betreft verwijst de Raad naar zijn advies van 26 januari 1990 inzake het voorontwerp van decreet waarbij de financiering van de openbare omroep wordt geregeld.

Voorafgaand aan de bepaling van de noodzakelijke middelen dient de opdracht van de openbare omroep en de wijze waarop die dient te worden verwezenlijkt, vastgelegd.

Als uitgangspunten stelt de Raad enerzijds dat de openbare omroep over een dotatie van de Vlaamse Gemeenschap moet kunnen beschikken die toelaat zijn opdracht optimaal te vervullen. Anderzijds vereist het beleid van de openbare omroep een planmatige aanpak, implicerend een langere termijnvisie. De aanbrengh van de financiële middelen dient dit streven te ondersteunen. Als zodanig dient idealiter te worden voorzien in de toewijzing van een vaste verhouding van het aan de Vlaamse Gemeenschap toegewezen gedeelte van het kijk- en luistergeld als globale jaarlijkse dotatie aan de openbare omroep.

In zijn advies van 26 januari 1990 heeft de Raad gesteld dat teneinde de huidige opdracht van de openbare omroep te verzekeren dient gestreefd naar een toewijzingsverhouding van 75 %.

De Raad benadrukt dat het jaarlijks rapport over de werking van de openbare omroep een bestedingsverantwoording dient te bevatten.

De bevoegdheid en het toezicht van de Raad voor handelspubliciteit op radio en televisie dienen eveneens te gelden inzake sponsoring en de daarbij voorziene scherm- en ethervermelding ; De bevoegdheid van de Raad voor Handelspubliciteit dient tevens uitgebreid tot de scherm- of ethervermeldingen volgende uit co-productie, financiering, co-financiering, hand- en spandiensten en boodschappen van algemeen nut.

Zeër specifiek inzake de voorwaarden waaraan de gesponsorde programma's moeten voldoen stelt de Raad dat de sponsor in de aankondiging geen gebruik mag maken van geanimeerde vermeldingen.

IV. UITZENDINGEN DOOR DERDEN

De Raad onderstreept de noodzaak van een stelsel van de uitzendingen door derden. De representatieve sociaal-economische, culturele, maatschappelijke en levensbeschouwelijke stromingen dienen in de mogelijkheid gesteld opiniërende en informatieve programma's uit te zenden.

De autonomie van de openbare omroep dient bij de structurering van de uitzending door derden te worden gerespecteerd. Uiteraard kunnen de uitgaven van de uitzendingen door derden de begroting van de openbare omroep niet belasten.

De Raad heeft kennis van voorstellen om het aantal televisiezenduren door derden te verminderen . De Raad kan hiermede akkoord gaan mits het momenteel aantal

zenduren voor de SERV-derden minimaal constant blijft. Immers, de momenteel hen toegewezen zendtijd is, gelet op de maatschappelijke impact van de SERV-derden en in verhouding tot de mogelijkheden van de andere derden om zich via de media te manifesteren, zodanig beperkt dat hij niet voor afslanking vatbaar is. Daarnaast vraagt de Raad dat de minimum zendtijd per organisatie zou bepaald worden op 1 uur.

Inzake de vastlegging van het zendschema dringt de Raad erop aan — met respect voor de autonomie van de openbare omroep — dat de derden samen met de Gemeenschapsafgevaardigde eerst onderling overleggen en vervolgens met de Raad van Bestuur van de openbare omroep teneinde via een opbouwende dialoog tot een consensus over dit zendschema te komen.

De Raad dringt erop aan dat bij het bepalen van de dotatie per zenduur zou gesteund worden op het criterium van de gemiddelde kostprijs per tijdseenheid van de televisie-nieuws-uitzending.

V. REGERINGSMEDEDELINGEN

De uitzending van de mededelingen van de Vlaamse Executieve en de Nationale Regering is geregeld.

De Raad dringt erop aan dat ook de Nederlandstalige leden van de Brusselse Executieve mededelingen via de Nederlandstalige openbare omroep kunnen verspreiden. De modaliteiten hiertoe dienen in samenspraak met de Brusselse Executieve door de Vlaamse Executieve te worden uitgewerkt.

VI. PERSONEELSSTATUUT

De Raad pleit voor een personeelsformatie en -statuut die toelaten de werking van de openbare omroep te optimaliseren. De (wisselende) invulling van de opdrachten van de openbare omroep vergt een zekere soepelheid inzake personeelsbeleid. Binnen deze beperking dient blijvend ruimte te worden voorzien voor personeelsleden met een ambtenarenstatuut en contractuelen met een overeenkomst volgens de geldende regelen van het arbeidsrecht.

Ook in functie van een aangepast personeelsbeleid dient de bestaande classering van de BRT als parastatale B volgens de wet van 16 maart 1954 te worden verlaten.

Brussel, 20 juni 1990.
